

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla, . 45 lei
6 luni 20 „
3 luni 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI

Lângă Palatul Justiției

TELEFON N° 16/98

S U M A R

— Art. 68 combinat cu 66, 95 al. ult. și 99 al. ult. legea judecătorilor de ocoale, de d-l avocat C. Romanescu;

— Pentru d-l Ministru al Justiției: Câte-va înbunătățiri necesare Justiției, de Un magistrat;

JURISPRUDENȚA:

— Casație s. I: *D-r Emil Frischauer cu Contesa Paulina de Hessenstein* (Tribunalele noastre cu drept cuvânt nu acordă executorul hotărârilor pronunțate de trib. străine, când constată că acele hotărâri nu sunt rămase definitive nefiind valabil comunicate în conformitate cu art. 3 și 10 din conv. dela Haga);

— Casație s. III: *G. Crupensky cu Ministerul Lucrur. Publice* (Pentru exproprierea unui teren necesar construirii unui pod cu ocazia schimbării traseului unei șosele județene, pe o întindere oare-care, nu este trebuință de o lege care să declare utilitatea publică, fiind suficientă o ordonanță a Prefectului respectiv cum și avizul delegațiunei județene);

— Casație s. III: *Ministerul de finanțe cu David Stamler* (Fondul de comerț, când se continuă exploatarea lui și după moartea lui decedat, este supus la taxa de înregistrare pentru succesiuni);

— Curtea cu jurați din Ilfov: *Ministerul Public cu Petre Sasu* (Elementele după care se pot determina delictele politice. Decretul dat pentru amnistierea delictelor politice se aplică și la crimele politice).

— Judecătoria ocol Cazaci-Dâmbovița: *C. Georgescu cu Petre Georgescu s.a.* (Participarea comștenitorilor la confecționarea unui act dotal se consideră ca un partaj voluntar. De-pre prescripțiune și suspendarea ei).

Rezumatele Jurisprudenței Curței noastre de Casație

Casație s. unite: Revizuire — Timbru și înregistrare. — Dacă în această materie există calea extra-ordinară de revizuire. — Art. 67, 70 și 79 din l. timbrului.

Casație s. I: No. 1: Autoritate de lucru judecat. — Hotărâri obținute cu fraudă la dispozițiunile legilor rurale de improprietare. — Dacă asemenea hotărâri pot fi opuse ca autoritate de lucru judecat; **No. 2:** Nulități. — Nulitate care rezultă din lipsa de capacitate a femeii măritate. — De cine se poate invoca asemenea nulitate. — Mandat. — Mandat dat de o persoană capabilă unei femei măritate neautorizate. — Validitatea lui față de mandant.

Casație s. II: No. 1: Poprire. — Iniințarea ei odată cu intentarea acțiunii, fără cautiune când este act scris. — Ce se înțelege prin act scris. — Contract de asociațiune din care nu rezultă creanța pretinsă. — Depunerea cautiunii de la început, în momentul cereii de poprire. — Dacă în apel se pot invoca noi cauze de nulitatea poprirei. — Soluție afirmativă. — Art. 455 și 327 pr. civ.; **No. 2:** Sechestrul asigurător. — Iniințarea lui odată cu intentarea acțiunii,

fără cautiune, când este act scris. — Dacă pe această cale se poate diseuta forța probantă a actului scris. — Soluție negativă. — Art. 613 procedura civilă; **No. 3:** Hotărâre. — Materie corecțională. — Inserarea textului aplicat de art. 191 pr. penală. — Tănuire. — Delict special. Răspunderea solidară cu autorul furtului, numai pentru valoarea obiectelor tănuite. — Art. 53 c. penal; **No. 4:** Jurați. — Lista juraților. — Comunicarea ei acuzatului în ajunul judecăței. — Art. 284 și 237 din procedura penală; **No. 5:** Delictul de rupere de sigilii. Achitarea datoriei în urmă. — Existența delictului.

Casație s. III: No. 1: Taxe succesoriale. — Imob. — Stabilirea venițiului. — Roluri în vigoare. — Înlăturarea rolurilor viitoare. — Art. 64 lit. f l. jîmbului; **No. 2:** Contribuții directe. — Perceperea lor. — Dovada plății. — Chitanță din registrul cu matcă. — Art. 66 legea pentru urmărire; **No. 3:** Licențe. — Contravenție. — Vânzare de băuturi spirtoase fără a poseda brevet. — Fapt izolat. — Existența contravențiunei. — Art. 1 și 20 legea licențelor.

Art. 68 combinat cu art. 66, 95 al. ult. și 99 al. ult. legea judecătorilor de ocoale.

În *Curierul Judiciar* cu No. 10/913, D-l Judecător C. St. Bossie, comentând articolele de mai sus, într'un studiu destul de complet, care denotă o mare și vastă cunoștință juridică, crede că procesele verbale pentru înmânarea citațiunilor, copiilor după hotărâri etc., în Comunele rurale, indeplinite cu călcarea prevederilor art. 68 din legea judecătorilor de ocoale, și în speță, procesele verbale dresate de secretarul comunal, jandarm sau factorul poștal în asistența a doi martori în serviciul primăriei respective, sunt valabile, de oarece nu este prevăzută sancțiunea nulității, și nu se pot aplica nici dispozițiunile art. 735 procedura civilă și nici doctrina și jurisprudența nu admit o altă soluțiune.

Mie mi se pare chestiunea foarte simplă și nu merita atâta trudă din partea D-lui Bossie.

Într'adevăr: Legea judecătorilor de ocoale, pentru a înlesni formele îndeplinirii procedurii

din vechia lege a judecătorilor de ocoale și din legea de procedură civilă, pentru ca să fie consecventă principiului ce a dat naștere legii chiar, a creat organe de ajutor judecătorese, în afară de cele existente, și în persoana secretarului comunal, a jandarmului și a factorului postal și le-a permis sau mai bine zis le-a impus să facă și pe agentul judecătoresc la sate, dar, nu putea să le dea atâta încredere ca la ceilalți agenți judecătorești de mai înainte, cum sunt comisarii sau sub-comisarii de poliție, cari pot instrumenta singuri și fără asistența nimănuia, ci, pentru mai multă garanție, și pentru înlăturarea fraudei posibile, le-a impus a instrumenta în fața a doi martori, și mai mult încă, acești doi martori să fie străini de serviciul primăriei.

Toată nedumerirea celor cari sunt de părerea D-lui C. St. Bossie stă, în această dispoziție, de ce doi martori străini de serviciul Primăriei? și dacă sunt în serviciul Primăriei, de ce să fie nul procesul-verbal dresat de secretarul comunal, jandarmul sau factorul postal în asistența a doi martori din serviciul comunal?

Ei bine, lucrul e foarte simplu, fiindcă asistența celor doi martori care-i ajută și completează capacitatea de a instrumenta valabil a agentului judecătoresc, trebuie să fie dată asemenea de persoane capabile și permise de lege. Ce ați zice de un act autentificat de un judecător competent dar contrasemnat de un greșier de la același tribunal, dar altă secție cum ar fi la tribunalul de Hfov, altul de cât greșierul respectiv și desemnat de a completa instrumentarea judecătorului competent; Ar fi sau nu valabila autentificarea? Incontestabil, că nu.

Cum poate să instrumenteze secretarul comunal etc., cu persoane lovite de incapacitate juridică pentru o anume instrumentare? Nu este aceasta a se face un act de un oficer judecătoresc incompetent, care intră în cadrul art. 735 al. 2 proc. civ.? Nu este acelaș caz cu îndeplinirea procedurii de un agent judecătoresc fără asistența comisariului sau sub-comisariului respectiv prevăzut de art. 74 pr. civ.? Se va zice, poate, că în cazul art. 74 pr. civ., există textul art. 76 pr. civ. care prescrie pedeapsă de nulitate pentru nerespectarea rândurilor art. 74 pr. civ. Este exact. Dar nu se poate contesta că nici o jude-

cată nu se poate face fără ca părțile să fie vestite și vestirea lor este de principiu fundamental, și nu poate să existe vestire de cât în formele cerute de lege și numai respectarea strictă a formelor imprimă caracterul de dovadă deplină până la înscrierea în fals. Înscrierea în fals este necesară numai atunci când se contestă cuprinsul actului însuși, cum ar fi de exemplu constatarea făcută de agent că a fost la domiciliul citatului, iar nici decum pentru lipsa de formă, și cum se poate concepe această autoritate a constatărilor dacă nu sub rezerva ca ele să fie făcute de o autoritate competente? În speță, ce autoritate și crezământ să se dea constatărilor făcute de un jandarm, secretar comunal sau factor postal, care nu poate instrumenta singur ci asitat de doi martori care să nu fie în serviciul comunei?

Este suficient ca prin orice mijloc de dovadă să se stabilească că martorii nu erau capabili de a completa pe agentul judecătoresc, pentru ca cele constatate de agent să cază și hotărârea dată pe o asemenea constatare să cază și ea.

În cazul acesta, nu e nevoie de declarare specială în lege de nulitate, fiindcă există art. 735 al. II pr. civ., și nu e nici un interes a discuta dacă există sau nu prejudiciu. Procesele verbale dresate, trebuie să facă deplină dovadă prin ele înșile, și această putere nu o au decât dacă sunt dresate în conformitate cu legea și nu pot fi completate prin nici un fel de dovadă, atunci când se constată că n'au existență legală.

Cu totul altul este cazul la care se referă D-l Bossie, relativ la constatarea de flagrant delict în codul silvic și asupra căruia s'a pronunțat Curtea de Casație și a carei soluție a adoptat-o și D-l Tanoviceanu.—Aceste procese-verbale, dacă le lipsește forma, nu fac dovadă deplină până la înscrierea în fals, despre flagrantul-delict, însă fac o dovadă de existența delictului, a cărui ființă poate subsista și fără a fi prins faptuitorul în flagrant-delict, și în acest caz, nu e nevoie ca procesul-verbal să fie dresat în fața a doi martori. Dacă ar fi cerută existența celor doi martori în toate cazurile, atunci incontestabil că nu împărtășesc părerea Curței de Casație, de oarece neexistând proces verbal valabil, nu poate face dovada existenței delictului reclamantului, și contravenientul este apărât, afară numai dacă recla-

mantul nu se va destoinici să facă dovadă, la care are drept contravenientul de contra probă. — În tot cazul analogia ce se ivește a se face — să mi se ierte expresia — este deplasată.

Dacă pe lângă toate acestea, se are în vedere scopul legiuitorului și economia legii judecătorilor de ocoale din 1908, care a impus în deplină cunoștință și cu voință ca martorii să nu fie în serviciul comunei, nu mai rămâne, nici o umbră de îndoială că ori de câte ori se dresază acte în fața acestor martori sunt suspectate de lege chiar, pentru posibilitatea de fraudă, și deci nu-mi vine cătu și de puțin a crede că ar fi bine a le confinți judecătorește.

C. ROMANESCU

Avocat

Pentru d-l Ministru al Justiției

Câte-va îmbunătățiri necesare Justiției

În ultimul timp s'au făcut o mulțime de legi menite să aducă îmbunătățiri simțitoare în distribuția Justiției și în situația magistraților; au rămas însă câte-va lipsuri isbitoare, asupra cărora după ce le vom semnala, vom propune pentru îndreptarea lor modesta noastră părere:

1) Actualii magistrați stagiați, cărora Presa în multe rânduri le-a dat concursul bine-voitor, publicându-le doleanțele, au toată dreptatea de a pretinde să fie salariați cel puțin cu acelaș salariu, pe care îl aveau acum 10—15 ani ajutorii de judecători și supleanții, ale căror atribuțiuni le îndeplinesc în totul majoritatea stagiarelor, adică acei care au cel puțin un an de stagiu.

2) O pătrime din numărul total al Judecătorilor de ocol, au o condiție diferită de a celorlți, nefiind inamovibili și având un salariu cu 170 lei lunar mai puțin ca cei-l-alți; aceștia sunt așa numiții judecători provizorii, care deși îndeplinesc toate condițiunile de a fi egali cu cei definitivi, stau câte doi, trei și chiar patru ani, în această situație, care nu este nici în spiritul legii Judecătorilor de ocol, care nu a voit să creeze două clase de judecători, nici folositoare bunei administrații a justiției, acest magistrat neputând avea o situație independentă, de oamenii politici, de marii proprietari de la țară, de avocați

influenți etc. și în afară de aceasta deși cu atribuții mult mai mari, ca judecătorul de ocol de acum 20 ani, să fie salariat mult mai puțin de cât acesta. Se impune deci ca această anomalie să fie îndreptată.

3) La câte-va tribunale cu o singură secție s'au îngrămădit într'atâta procesele în cât se dau termene la câte 7—8 luni, ori justiția administrată cu atâta întârziere își perde din eficacitatea sa, așa că este neapărată nevoie ca să se înființeze încă câte o secție la 3—4 tribunale.

Toate aceste neajunsuri, sunt remarcate credem și de d-l Ministru al Justiției, care însă nu poate face nimic față de bugetul restrâns al justiției.

Deși ar fi drept ca să se acorde mai mult justiției din venitul timbrelor ce le plătesc justițiabilii, tocmai pentru ca să aibă asigurată o justiție bună,—chiar dacă nu se mărește budgetul justiției, s'ar putea remedia neajunsurile pe care le-am arătat, prin *suprimarea ambulanței* la Judecătoriile de ocol.

S'a făcut destulă experiență cu sistemul ambulanței și credem că și cei mai optimiști susținători ai ambulanței, nu mai văd o așa mare utilitate în menținerea ei.

Neapărat că un oare-care folos se aduce țărânilor, nu însă așa de mare ca să comporte atâta cheltuială pe Stat și atâta trudă pe judecătorul de ocol. Țăranul s'ar mulțumi să vie ori-unde la judecată numai dreptate să i se dea.

Prin suprimarea ambulanței s'ar crea o economie de 33000 lei lunar din diurnele judecătorilor ambulanți ($132 \times 250 = 33000$). Din fondul acesta s'ar putea: 1) Mări la 300 lei lunar salariul a cel puțin 200 stagiați, care au deja stagiul de un an, cei l-alți putându-se mulțumi cu salariul existent ($80 \times 200 = 16000$).

2) S'ar putea confirma definitiv cel puțin 50 de judecători provizorii, cari au stagiul de cel puțin un an și îndeplinesc toate condițiile ($170 \times 50 = 8500$).

3) S'ar putea crea încă trei secții de tribunale ($3000 \times 3 = 9000$).

S'ar aduce ast-fel o mare îmbunătățire justiției fără să se mărească bugetul și fără să se păgubească justițiabilii săteni, Judecătoriile rurale fiind destul de dese.

UN MAGISTRAT

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 21 Noembrie 1912

Președinția d-lui C R MANOLESCU, Președinte

D. Emil Frischhauer cu Contesa Paulina de Hessenstein

Execuator - Hotărâri date în țară streină — Condițiunile ce trebuie să întrunească asemenea hotărâri spre a fi învestite cu formula executorie de tribunalele române. — Hotărâre necomunicată în conformitate cu art. 3 și 10 din convenția de la Haga. — Respingera executorului.

Conform art. 374 proced civilă investirea cu formula executorie a hotărârilor judecătorești date în țară streină, nu se va putea încuviința decât dacă aceste hotărâri sunt date de tribunalele competente și sunt rămase definitive, dacă nu se calcă legile de ordine publică ale României și dacă între amândouă statele este reciprocitate de executare.

De aci rezultă că tribunalele române, pentru a putea să acorde executorul, trebuie să cerceteze între altele, dacă e rămasă definitivă.

Astfel, dacă Tribunalele române, constată că hotărârea nu e valabil comunicată, în conformitate cu art. 3 și 10 din convenția dela Haga și deci nu e rămasă definitivă, cu drept cuvânt nu acordă executorul *).

Deciziunea 834/912. — Respins recursul făcut de Dr. Emil Frischhauer, contra deciziei Curței de Apel București s. I No. 22/912, dată în proces cu Contesa Paulina de Hessenstein.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier C. Marinescu;

Pe d-l avocat D. Negulescu, în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-nii avocați B. Cernea și Teodorescu, în combateri

Deliberând.

Asupra tuturor motivelor de casare:

1) «Violarea art. 19 din convenția dela Haga. Am invocat instanța Curței de apel dispozițiunile art. 19 ult. al. al legii din 4 Aprilie 19 9 pentru aplicarea convenției dela Haga, care proclamă regula că autoritatea lucrului a unei hotărâri străine rezultă din simpla declarațiune a statului care a adresat cererea».

«Curtea de apel refuză a face aplicațiunea acestui text pe motiv că dispozițiunile sale se referă numai la hotărârile relative la cheltuieli de judecată, fără să observe că art. 19 face o excepțiune dela regula generală pentru admiterea executorului, prin aceea că nu cere citarea părților în instanță. Acest articol impunând condițiunea ca hotărârea să fie executorie, condițiune ce este comună și pentru admiterea executorului în genere. Certificatul de care e vorba pentru satisfacerea acestei condițiuni își va găsi aplicarea în ambele cazuri».

2) «Exces de putere. Violarea principiilor relative la remiterea citațiunilor și a art. 5 din convenția dela Haga. Pentru a demonstra înaintea Curței că Contesa de Hessenstein a fost valabil citată și că hotărârea a rămas definitivă, am prezentat o notă verbală și două certificate conform art. 19 din convenția dela Haga»

«Curtea, refuzând de a face aplicația art. 19 impune părții

obligăția de a face demonstrațiunea că actele de procedură au fost remise într'un mod valabil. Curtea fără să examineze această chestiune trage o prezumpțiune de dereglată citare din certificatele și adresa pe care le respinsese cu o moment mai înainte, zicând că în aceste certificate se vorbește de două acte de procedură pentru aparițiunea contesei înaintea trib. din Viena pe când în realitate comisarul n'a primit decât unul și mi respinge cererea de executor, pe motiv că nici nu a fost ridicat de partea adversă. Procedând astfel Curtea violează interpretarea dată art. 19 din convenția dela Haga nu motivează această revenire, comite un exces de putere și violează în același timp dispozițiunile art. 5 din convenția dela Haga care cere ca citația să fie remisă iar recipisa de primire să se întoarcă la tribunalul care a trimis actul».

3) «Omisiune esențială violarea principiilor în materie de remitere de citațiuni și violarea art. 5 din convenția de la Haga»

«Am arătat înaintea Curței de apel că în sistemul austriac, citațiunea pentru prima înfățișare, face parte integrantă cu a junea, că adică citația are două rubrici, pe una trecându-se chemarea tribunalului și pe cealaltă acțiunea. Am dovedit de asemenea că în sistemul austriac, când se emite citare trib. trimite agentului însărcinat cu înmânarea, o adeverință de primire (Zustellungschein) ale cărei primele trei rubrici sunt completate de trib., iar ultimele două se completează de agent și că agentul predând actul, completează dovada pe care o restituie tribunalului Deci agentul nu a putut să predea decât un singur act care conținea în același timp și citațiunea și copia citațiunii Curtea constată că două acte au fost trimise de trib. din Viena, că Contesa de Hessenstein, primind un singur act, remiterea nu a fost completă, fără să observe Curtea că în materie de remitere de acte de procedură și în special de citațiuni, adeverința de primire nu se înmânează părții, ci se restituie trib. pentru a constata îndeplinirea formelor procedurale. Că dacă Curtea ar fi citit mai departe certificatele Ministerului de Externe și al legațiunii Austro-Ungare, ar fi văzut că dovada de remitere nu s'a înmânat Contesei de Hessenstein, pentru că s'a întors, cum trebuie să fie la trib. din Viena».

«Curtea cerând ca toate actele de procedură să se înmâneze Contesei de Hessenstein, împreună chiar cu adeverința de primire, comite o eroare gravă de drept în materie de remitere de citațiuni și calcă în același timp și dispoz. art. 5 din convenția de la Haga».

4) «Exces de putere. Violarea art. 374 pr. civ. rom., a paragr. 84 din codul Austriac și a convenției cu Austria din 25 August 1871. Conform art. 374 pr. civ. rom. instanța de executum, trebuie să examineze dacă hotărârea a rămas definitivă, dacă emană dela autoritatea competentă, dacă nu se violează legile de ordine publică și dacă între ambele state există reciprocitate de execuțiune. Curtea de apel intră și în examinarea citațiunilor bazându-se: 1) pe adresa Ministerului nostru de justiție din 15 Ianuarie 1911, care sesizând Trib. Ilfov, i-a pus în vedere de a cerceta dacă citarea părților s'a făcut în regulă; 2) Curtea crede că o hotărâre nu rămâne definitivă, dacă citarea părților nu s'a făcut în mod valabil; 3) Curtea crede că are acest drept chiar din dispozițiunile art. 374 pr. civ. care admite după Curtea o reciprocitate de sisteme. Or, în Austro-Ungaria tribunalele au un asemenea drept în baza legii din 27 Mai 1896»

«Curtea hotărând astfel violează: 1) Principiul că o lege

*) Acest rezumat s'a publicat în No. 11, 913, pag. 130.

în vigoare nu poate fi modificată, printr-o simplă adresă, a Ministerului de Justiție; 2) Principiul că o hotărâre definitivă prin comunicare în regulă făcută părților independent de citațiune și dacă o parte susține că nu a fost valabil citată, are deschisă calea contestației la executare. De altminterlea sistemul forteluziunii în materie de acte de procedură, a fost admis de legiuitorul român; 3) Reciprocitatea de sisteme admise de Curtea de apel e vechiul sistem, consacrat de art. 374 noul cod de procedură din 1900, a admis sistemul consacrat de art. 941 din codul Italian și 661 din codul German. Judecătorii români nu vor trebui să examineze decât dacă sentința a rămas definitivă, dacă emană dela un trib. competente, dacă nu atinge regulile de ordine publică și dacă între România și un Stat străin este reciprocitate de execuțiune. Acest articol nu mai cere examenul sistemului străin și aplicarea lui în România, căci numai în acest caz s'ar fi putut procedea la examinarea citațiunilor. Curtea violează art. 374 pr. civ. intrând în examenul citațiunilor conform codul. austriac violează dispoz. § 84, din acel cod care formulează că condițiunile executorului pot fi modificate prin convenții cu diferitele state și violează încă convenția cu Austria din 25 August 1871 care nu cere o asemenea condițiune».

5) Exces de putere. Rea aplicare a art. 5 din convenția de la Haga, violarea art. 9 din aceea convențiune și a principiului, că trib. român în materie de executare trebuie să examineze formele procedurale pentru rămânerea definitivă a hotărârii conform legilor țării tribunalului străin»

«Contesa de Hessenstein a susținut că conform art. 5 din convenția dela Haga, actele de procedură pentru a fi comunicate în regulă trebuiesc să fie însoțite de o traducere în limba română. Curtea constată în fapt că atât citațiunea cât și comunicarea hotărârii nu au fost însoțite de o atare traducțiune și de aci conchide că comunicările nu au fost făcute în regulă».

«Am susținut înaintea Curței că dispozițiunile convenției de la Haga pot fi modificate prin uzanțe internaționale, că între România și Austria, nu se practică asemenea traducțiuni, Curtea în loc să ceară informațiuni pe cale diplomatică, conform art. 9 din convenția de la Haga, conchide că actele de procedură nu au fost bine remise și refuză executorul»

«Am susținut înaintea Curței că traducerea este necesară pentru a individualiza actul remis, că în speță, actul a fost specificat de agent, prin ind. carea numărului; că prin urmare remiterea a fost valabilă față de trib. din Viena»

6) «Omisiune esențială. Exces de putere».

«Am ridicat înaintea Curței de apel chestiunea că citațiunea pentru prima înfățișare (Ladung zur ersten Tag-satzung) este o parte a acțiunii și că nu figurează numele părților în citațiune. Căci e cuprinsă în acțiune cu care formează un singur tot. Curtea de apel nu discută această chestiune, deși am invocat textele din codul austriac, deși am prezentat la dosar un model de asemenea citațiune și considerând citațiunea cu totul independentă de acțiune, că în sistemul român, îmi respinge cererea de executorul».

Având în vedere decizia supusă recursului, din care se constată că la 21 Iulie 1910 recurrentul Dr. Emil Frischauer a chemat în judecată înaintea tribunalului civil, secția VII din Viena, pe intimata contesa Paulina de Hessenstein, domiciliată în București, spre a i plăti suma de 10634 coroane și 76 heleri ca onorariu de avocat; că intimata neprezentându-se la termenul de 13 Septembrie acelaș an, fixat pentru judecata procesului

s'a dat în lipsă hotărârea No. 368,910 prin care a fost condamnată la suma arătată, plus accesorii; că, în urmă, partea câștigătoare, Dr. Emil Frischauer, a cerut acelu tribunal să intervie pe cale de comisie rogatorie pentru executarea hotărârii în România și, trimițându-se actele ministerului de justiție român, acesta prin adresa No. 983 din Ianuarie 1911, a sesizat tribunalul Ilfov, s. l. punându-i în vedere a cerceta în mod prealabil: 1) dacă hotărârea a fost pronunțată de o instanță competentă și are autoritate de lucru judecat; 2) dacă citarea părților s'a făcut în regulă; 3) dacă partea condamnată a fost prezente sau reprezentată în mod legal la judecarea litigiului sau, în cazul când a lipsit, dacă a fost citată în regulă de a se înfățișa și 4) dacă hotărârea nu conține nici o dispoziție contrară ordinii publice sau dreptului public al Statului;

Că tribunalul Ilfov, s. l. incuviințând investiția hotărârii tribunalului din Viena cu formula executorie și acordând executorul contesa de Hessenstein a făcut apel și a invocat în apărarea sa următoarele motive: 1) că rău tribunalul s'a bazat pe art. 19 din convenția dela Haga de oarece în speță nu e vorba de o hotărâre relativă la cheltuieli de judecată, la care este aplicabil acel articol; 2) că nu s'a făcut comunicarea actelor: citație, copie de pe acțiune și de pe hotărârea a cărei executare se cere, pe cale diplomatică și 3) că, chiar dacă s'ar fi făcut pe această cale, comunicarea este neregulată;

Considerând că Curtea de apel găsește că sunt întemeiate numai primul și al treilea motiv de apel și, reformând sentința tribunalului Ilfov, respinge cererea de investire cu formula executorie a sentinței tribunalului din Viena și prin consecință executorul acelei sentințe;

Considerând că Curtea de apel, pentru a respinge cererea, constată între altele că comunicarea către intimată a sentinței tribunalului din Viena, a cărei executare se cere, nu este valabilă, de oarece nu a fost făcută în conformitate cu regulile prescise de convenția dela Haga și nici cu cele cuprinse în procedura civilă română, cari guvernează înmănuarea actelor pe teritoriul român;

Considerând că, conform art. 374 pr. civ., investiția cu formula executorie de către tribunalele române a hotărârilor judecătorești date în țări străine nu se va putea incuviința decât dacă aceste hotărâri sunt date de tribunalele competente și sunt rămase definitive, dacă nu se calcă legile de ordine publică ale României și dacă între amândouă Statele este reciprocitate de executare;

Că de aci rezultă că tribunalele române, pentru a putea să acorde executorul, trebuie să cerceteze, între altele, dacă hotărârea a rămas definitivă;

Că în speță, hotărârea tribunalului din Viena fiind dată de tribunal în prima instanță și în lipsa intimății contesa Paulina de Hessenstein, Curtea de apel era ținută să examineze dacă acea hotărâre a fost comunicată în mod valabil către intimată, pentru ca dânsa, luând cunoștință de existența unei hotărâri condamnatoare, să o atace pe căile legale de reformarea hotărârilor sau, dacă nu a fost atacată, să rămâne astfel definitivă cu caracter de autoritate de lucru judecat;

Considerând că în această privință nu se poate invoca vre o dispozițiune specială contrară din legea dela 14 Aprilie 1909 pentru aprobarea convențiunii internaționale dela Haga din 4 Iunie 1905, care ar permite acordarea executorului unei hotărâri străine, fără a se examina de către tribunalul chemat a da executorul dacă acea hotărâre a fost valabil comunicată și deci dacă a rămas definitivă;

Că, dacă ultimul aliniat al art. 19 din aceea lege prevede că pentru satisfacerea condițiunii ca hotărârea să aibă puterea lucrului judecat, va fi de ajuns o declarație a autorității competente a Statului care a adre-

sat cererea de executare, constatând că hotărârea are puterea lucrului judecat, această dispoziție specială privește, evident, numai hotărârile relative la cheltueli de judecată;

Că, în adevăr, aceasta rezultă nu numai din textul art. 19 citat și din faptul că este pus sub capitolul intitulat « Cauțiunea judicialum solvi », dar și din lucrările pregătitoare ale convenției dela Haga care înderează că, din cauza suprimării acelei cauțiuni, s'a creat o situație specială favorabilă numai pentru executarea hotărârilor relative la cheltuelile de judecată, cari erau garantate de acea cauțiune;

Că, în speță, nefiind vorba de o hotărâre de acest fel, ci de o hotărâre condamnatoare asupra fondului procesului, nu este aplicabil art. 19 citat și prin urmare tribunalele române chemate a încuviința executorul cerut, a trebuit să constate ele, în prealabil, că între altele, dacă hotărârea a fost comunicată în mod valabil și deci dacă a rămas definitivă și are puterea lucrului judecat, neputându-se mărgini în această privință numai la declarația autorității Statului care a adresat cererea;

Considerând că Curtea de apel, examinând modul cum s'a comunicat hotărârea a cărei executare se cere, constată că este neregulat, de oarece din procesul verbal încheiat în ziua de 1 Octombrie 1910 de către comisarul respectiv, rezultă numai că s'a comunicat intimitei un act străin cu No 338/91*, fără să se constate că era însoțit de o traducere în limba română sau să se arate cel puțin natura actului și autoritatea dela care emană;

Că, Curtea de apel a considerat că o asemenea comunicare nu este valabilă, de oarece intimata nu a putut să aibă cunoștința de existența unei hotărâri condamnatoare în contra sa și deci acea hotărâre nu a putut să rămână definitivă pentru a avea autoritate de lucru judecat;

Că, judecând astfel, Curtea de apel nu a comis exces de putere și nu a violat nici unul din articolele citate în motivele de casare;

Că, în adevăr, art. 3 și 10 din convenția dela Haga prevăd că actele ce se cer a fi comunicate trebuie să fie redactate în limba autorității careia se adresează sau într-o altă limbă admisă între cele două State interesate, ori cel puțin să fie însoțite de o traducere făcută în una din aceste limbi;

Că, această dispozițiune trebuie respectată de oarece ea este edictată atât pentru ocrotirea intereselor părții careia i se adresează actul, ca astfel să poată cunoaște despre ce este vorba și să-și facă deci o apărare utilă, cât și în vederea interesului superior al Statului de a putea să-și exercite dreptul de control asupra actelor ce se comunică pe teritoriul său;

Că, prin urmare, dacă comunicarea unei hotărâri străine, a cărei exercitare se cere în țara noastră, nu este făcută în conformitate cu cerințele art. 3 și 10 citate, nu este valabilă și nu poate fi ținută în seamă de către instanțele noastre judecătorești;

Considerând că în speță, decizia Curții de apel, prin care se respinge executorul, menținându-se pe constatarea că hotărârea a cărei executare se cere nu a fost valabil comunicată intimitei și deci nu are caracterul definitiv, este inutil a se mai examina celelalte chestiuni cari formează obiectul motivelor de casare, chestiuni relative la constatarea Curții de apel că nici citațiunile nu au fost valabil comunicate intimitei în procesul în care s'a dat hotărârea a cărei executare se cere;

Că, prin urmare, recursul este neîntemeiat și cătă să fie respins;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE S. III

Audiența de la 17 Septembrie 1912

Președinția d-lui G. N. BĂGDAT, Prim-președinte

C. Crupenschi cu Ministerul Lucrărilor Publice

Expropriere. — Schimbarea traseului unei șosele județene. — Ordonanța prefectului și avizul delegațiunei județene.

*Pentru exproprierea unui teren necesar construirii unui pod cu ocazia schimbării traseului unei șosele județene pe o întindere oarecare, nu este trebuința de o lege care să declare utilitatea publică, fiind suficientă o ordonanță a prefectului respectiv cum și avizul delegațiunei județene, întrucât nu este vorba de crearea unei noi șosele județene, ci numai de schimbarea traseului pe o întindere oarecare a unei șosele județene, a cărei utilitate a fost recunoscută și admisă la înființarea ei. *)*

Deciziunea No. 358/912. Respins în urma unei divergențe, recursul făcut de C. Crupenschi, în calitate de tutor al minorului său său copil Al. Crupenschi, contra sentinței trib. Suceava No. 120/912 data în proces cu Ministerul Lucrărilor Publice.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier A. Suci;

Pe d-l avocat M. Flechtenmacher, în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat C. N. Viteu, în combateri; și

Pe d-l procuror general Scarlat Popescu în concluziuni pentru respingerea recursului;

Deliberând,

Asupra motivelor de recurs:

« Exces de putere. Tribunalul a hotărât exproprierea, deși utilitatea publică nu s'a constatat și declarat conform legii. În adevăr, Ministerul Lucrărilor Publice, prin serviciul de studii și construcțiuni, a cerut exproprierea fără a îndeplini dispozițiunile art. 2 din legea expropriilor.

Deși comisiunea de plasă s'a pronunțat pentru schimbarea traseului propus totuși s'a hotărât luarea în stăpânire contra art. 11 al. 3 din legea de expropriere.

Deciziunea s'a dat de d-l Prefect al județului, în loc să fie dată de consiliul județean sau delegația județeană conform art. 11 al. I din legea pentru expropriere, fiind vorba de o șosea județeană.

Dacă lucrarea s'a socotit de interes general, nu se arată tribunalului existența legii care să declare de interes general această expropriere conform art. 1 din legea pentru expropriere. (Casajie s. II No. 14/883). În acest caz iarăși nu s'au făcut cercetări administrative conform art. 2 și decizia nu este luată motivată în delegația județeană și nici în do-

*) Acest rezumat s'a publicat în No. 69,912 pag. 816.

sarul cauzei nu se vede măcar avizul delegațiunii județene la care se referă sentința tribunalului.

Având în vedere sentința supusă recursului, prin care trib. a declarat expropriat pentru cauză de utilitate în interesul construirii unui pod peste râul Siret la Pașcani-Vericicani, terenul în întindere de un hectar 2820 m. p. din trupul moșiei Liteni, proprietatea minorului Al. C. Crupenski, reprezentat prin tutorele său legal C. Crupenschi recurentul de azi;

Că pentru a decide astfel, trib. motivează că atât din lucrările comisiei de expropriere, cât și din avizul delegațiunii județene, aflată în dosarul cauzei, se constată pe de o parte utilitatea publică care necesitează exproprierea terenului arătat mai sus, iar pe de altă parte îndeplinirea tuturor formalităților cerute de legea de expropriere;

Având în vedere că nefiind vorba, în speță, de crearea unei noi șosele județene, ci numai de schimbarea traseului pe o întindere oarecare a unei șosele județene, a cărei utilitate a fost recunoscută și admisă la înființarea acelei șosele, urmează că nu era trebuia în speță, de o lege care să declare utilitatea publică precum susține recurentul;

Considerând că, constatându-se că există în speță o ordonanță a prefecturii respective, cum și avizul delegațiunii județene, cum cere legea, trib. nu a săvârșit nici un exces de putere când a declarat expropriat terenul în discuțiune, intru cât formalitățile preliminare cerute de lege au fost îndeplinite, așa că motivul de casare invocat de recurent este neîntemeiat și trebuie să fie respins

Pentru aceste motive curtea, respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 21 Septembrie 1912

Președenția d-lui G. P. PETRESCU, Președinte

Ministerul de Finanțe cu David Stambler ș. a.

Taxe succesoriale. — Fond de comerț. — Continuarea exploatarei lui și după moartea lui decedat. — Supunerea lui la taxe de înregistrare pentru succesiuni (Art. 50 al. 2 l. timbrului).

După art. 50 al. 2 din legea timbrului, fondul de comerț care face parte dintr-o succesiune este supus la taxe de înregistrare. Prin urmare, când se constată că defunctul, pe lângă altă avere, a lăsat în urma sa și un fond de comerț de manufactură și mărunțișuri, a cărui exploatare a fost continuată și după moartea sa de către moștenitori pentru lichidare, rezultă că acest fond de comerț era real și că a existat și după moartea autorului succesiunii și ca atare urmează să se perceapă asupra lui taxa de înregistrare prevăzută de legea timbrului, iar tribunalul nu poate fără a săvârși un exces de putere să scoată din activul succesoral acel fond de comerț, sub cuvânt că moștenitorii au radiat firma *).

Deciziunea 362/912. — Casată după recursul făcut de Ministerul de finanțe, sentința Trib.

Neamț No. 90/912, dată în proces cu David Stambler ș. a.

Curtea.

Ascultând pe d-l avocat C. Marinescu George în desvoltarea motivului de casare în lipsa intimațiilor.

Deliberând.

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 48 al. 1 și art. 50 al. 2 din legea timbrului dela 1906 și exces de putere.

«Moștenitorii lui Șulem Stambler, comerciant din Piatra, au fost impuși la taxe succesoriale pentru averea rămasă dela părintele lor, în această avere fiul, în deciziunea ministerială a cuprins și fondul de comerț Tribunalul de Neamț, pe motiv că moștenitorii n'au continuat comerțul tatălui lor, și că au radiat firma și că nu s'au bucurat de acel fond, au scos fondul de comerț din activ.

«Instanța de fond a pierdut din vedere că legea timbrului nu cere pentru ca fondul de comerț să fie impus, condițiunile pe cari le-a înserat în hotărârea ce a dat, fondul de comerț există, el forma o avere și pentru a face obiectul unei tranzacțiuni, fie între moștenitori, fie între moștenitori cu persoane străine, oricum ar fi fost, legea îl declară impozabil și prin urmare tribunalul nu putea să-l deducă din activ.

«Instanța de apel, în contra dispozițiilor legii, socotind fondul de comerț din averea taxabilă a violat art. 48 al. 1 și 50 din legea timbrului dela 1906 și a dat o hotărâre cu exces de putere».

Având în vedere că din sentința supusă recursului se constată că prin decizia Ministerului de finanțe No. 1303/911 intimații în recurs Guști S. Stambler în calitate de soție, Rebeca Albert Cohen, Estela Albert Liberman, Isidor Moritz, Bernard și David S. Stambler ca fii, au fost obligați să plătească fiscalii taxe de înregistrare și asupra unei sume de 2000 lei, reprezentând fondul de comerț al defunctului, rămas pe urma defunctului lor soț și tată; că în contra acestei decizii, numiții intimați au făcut apel, cerând să se scadă din cuantumul averii de succesiune, valoarea fondului comercial, de oarece comerțul defunctului n'a mai fost continuat; că întreg activul și pasivul a fost lichidat și că ei nu s'au bucurat de acel fond, intru cât au ridicat firma comercială și trib. Neamț admitând acest mod de a vedea, le-a admis apelul, a scos din activul succesoral fondul de comerț al defunctului Șulem Stambler și i-a scutit de taxa de înregistrare pentru suma de 2000 lei, valoarea acelui fond de comerț;

Văzând art. 48 al. 1 și art. 50 al. 2 din legea timbrului de la 1906;

Considerând că după art. 48 al. 1 din legea timbrului, sunt supuse la plata taxei de înregistrare, calculată pe suta de lei succesiunile abintestat testamentare, legatele, donațiile de orice bunuri și orice liberalități între vii, iar după art. 50 al. 2 din aceeași lege, fondul de comerț și dreptul de farmacie fac parte din succesiunea defunctului și sunt supuse la taxe de înregistrare;

Considerând că în speță, din actele aflate la dosar, fiind constatată că def. Șulem Stambler, pe lângă altă avere a lăsat în urma sa și un fond de comerț de manufactură și mărunțișuri care a fost continuat, după moartea sa în timp de doi ani, în numele tuturor moștenitorilor de către David Stambler fiul și fostul său asociat pentru lichidare, rezultă că acest fond de comerț era real și că a existat și după moartea autorului succesiunii și ca atare urma ca asupra lui să se perceapă taxa de înregistrare prevăzută de legea timbrului;

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 71/912, pag. 840.

Că, așa fiind, rău trib. Neamț a scos din activul succesoral valoarea acestui fond de comerț și a scutit pe moștenitorii de taxa de înregistrare la care au fost obligați, pe motivul că dănișii n'au mai continuat comerțul talăului lor, că au radiat firma și că nu s'au bucurat de acest fond și judecând astfel a violat art. 48 și 50 al 2 din legea timbrului de la 1906 și a comis și un exces de putere;

Că, dar, motivul de casare fiind fondat recursul cată să fie admis.

Pentru aceste motive, Curtea, casează etc.

CURTEA CU JURAȚI DIN JUDEȚUL ILFOV

Audiența dela 21 Septembrie 1912

Președinția d-lui M. A. BALȘ, consilier la Curtea de Apel din București

Ministerul Public cu Petre Sasu

Delict politic. — Caracterizarea lui. Elementele după care se poate determina un asemenea delict.

Decret de amnestie pentru delicta politice. — Aplicațiunea lui și crimelor politice. — (Art. 525 pr. pen. și art. 93 al. 3 din constituție)

1. *Deși legea nu definește infrațiunea politică, și deși părerile în doctrină sunt foarte variate asupra acestor definițiuni, totuși tendința jurisprudenței române este că o asemenea infrațiune se determină atât după faptul material cât și după elementul intențional și împrejurările în care s'a săvârșit.*

2. *Cuvântul «delict» fiind întrebuințat în sens generic coprinde, prin urmare, toate infrațiunile de unde rezultă că amnestia acordată pentru delicta politice urmează să se aplice și crimelor, atunci când motivele invocare învederează că la decretarea amnestiei s'a avut în vedere toate infrațiunile politice iar nu numai pe cele mai puțin grave, caz în care scopul dispozițiunii luată nu ar fi fost atins și nimic nu ar justifica escluderea crimelor din infrațiunea prevăzută în decretul de amnestie.*

Curtea,

Având în vedere incidentul ridicat de acuzat prin apărătorul său care cere a se închide dosarul prezentei afaceri, faptul pus în sarcina acuzatului fiind amestiat;

Având în vedere concluziunile puse în acelaș sens de d-l procuror general;

Având în vedere că acuzatul Petre Sasu este trimis în judecata acestei Curți cu jurați prin decizia camerei de punere sub acuzare a Curții de apel din București, No. 83 din 1912, pentru că în ziua de 8 Ianuarie 1912 a trăs dela o fereastră a hotelului Continental un foc de revolver asupra trupelor cari întâmpinau pe piața teatrului pe manifestații ce eșeau dintr'o întrunire poliți a ținută în sala Eforiei de pe bulevardul Elisabeta;

Că, faptul acuzatului a fost calificat de cameră prin sus zisa decizie ca crimă (art. 225, 234, ult. al., combinate cu art. 38, al. II c. penal);

Având în vedere că, prin decretul regal No. 2300 din

25 Maiu 1912, publicat în «Monitorul oficial» din 26 Maiu împreună cu raportul ministrului de justiție către rege, se declară prin art. I că delicta politice pendinte azi înaintea justiției sunt și rămân amestiate;

Având în vedere că, spre a ști dacă infrațiunea comi-ă de acuzat intră în prevederile decretului sus menționat și trebuie socotită ca amestiată, urmează a se cerceta în primul rând dacă este de natură politică și în al doilea rând dacă se pot aplica dispozițiunile unui decret care amestiază delicta unui fapt care a fost calificat crimă de cameră de punere sub acuzare;

Având în vedere, în ceea ce privește prima chestiune, că, după cum s'a arătat mai sus acuzatul Petre Sasu este trimis în judecata Curții pentru faptul următor: Organizându-se în ziua de 8 Ianuarie 1912 în sala Eforiei de pe bulevardul Elisabeta, în București, o întrunire publică cu scop politic de către partidul liberal și partidul conservator-democrat, acei cari fuseseră față la acea întrunire au simțit dorința de a se transporta în spre palatul regal și în acest scop s'au îndreptat de pe bulevardul Elisabeta pe calea Victoriei; Guvernul, insultat de sentimente contrare acelor exprimate de manifestații, s'a împotrivit execuțiunei dorinței mai sus arătate, postând soldați cari să întâmpine pe manifestații și la nevoie să-i convingă ca să renunțe la realizarea planului lor. Această manifestare de sentimente opuse, a produs neorândueli și sgomot pe piața teatrului și se afirmă că cu această ocaziune acuzatul și-a exprimat sentimentele trăgând dela o fereastră din etajul al II-lea al hotelului Continental focuri de revolver asupra ostașilor ce se aflau pe stradă;

Având în vedere că acestea fiind faptele, nu se poate afirma că ceea ce anima pe acuzat a fost intențiunea de a ucide în vederea realizării unui folos personal sau pentru satisfacerea unei uri sau răsbunări particulare. ci scopul lui a fost ca să dea un ajutor manifestațiilor de pe stradă cari voiau să provoace o schimbare de persoane sau chiar de principii în sânul guvernului;

Considerând că deși legea nu definește infrațiunea politică și deși părerile în doctrină sunt foarte variate asupra definițiunei ce urmează a se da acestei infrațiuni totuși tendința jurisprudenței române este de a atribui elementului intențional un rol precumpănitor în determinarea caracterului ei, ținându-se seamă, bine înțelese, de fapta materială și de împrejurările în care a fost comisă. (Vezi Cas. II, No. 83 din 1893, *Dreptul*. No. 25 din 1893, p. 195; vezi și I. Tanoviceanu, *Curs de drept penal*, vol. I, p. 595; Al. Dem. Oprescu, *discurs de deschidere al anului judecătoresc 1903-1904; Curierul Judiciar*, No. 57 din 1904, pag. 483);

Având în vedere că, dacă se cercetează din acest punct de vedere acuzațiunea adusă lui Petre Sasu, cele arătate mai sus învederează că scopul lui a fost de natură politică;

Că, deci, infrațiunea sa urmează a fi socotită ca poli-ică;

Considerând, în ceea ce privește a doua chestiune, că deși codul penal a adoptat divizuirea tripartită a infrațiunilor, totuși limbajul uzual (și câteodată chiar legea) continuă ca să întrebuințeze cuvântul de delict într'un sens generic pentru a desemna orice infrațiune (vezi I. Tanoviceanu, *Curs de drept penal*, vol. I, No. 88f);

Având în vedere că determinarea înțelesului generic sau tehnic din decretul regal No. 2930 din 25 Maru 1912 poate rezulta din împrejurările care au motivat emiteria acestui decret;

Având în vedere că în raportul către Regz prin care se cere suveranului acordarea amnestiei (raport publicat în *Monitorul Oficial*, în josul decretului) Ministrul de justiție invocă ca motive incidentele petrecute în ultima campanie electorală și mai în urmă explicate prin violența patimelor politice și dorința suveranului

ca vrajba dintre partide să nu fie întreținută prin procese politice și conchizând ministrul cere amnestiarea tuturor delictelor politice pendinte înaintea justiției

Considerând că motivele invocate învederează că s'au avut în vedere toate infracțiunile politice și nu numai cele mai puțin grave, în care ca scopul dispozițiunii luate nu ar fi fost atins căci toate cele spuse se aplică tot atât de bine la crime; că nimic nu ar justifica excluderea crimelor din infracțiunile prevăzute prin decret; că dar, cuvântul delict fiind întrebuințat în sens generic, incidentul ridicat de apărare urmează a fi admis.

Pentru aceste motive, admite incidentul

(ss) M. A. Balș, T. Magheru L. Ștefănescu.

JUDECAT. OCOL. CAZACI (Jud. Dâmbovița)

Audiența de la 12 August 1912

Președinta d-lui N. N. PÂNCU, Judecător

Carte de Judecată Civilă No. 80

Constantin Georgescu, cu Petre C. Georgescu, Maria Preotul Brădescu ș. a.

Acțiune pentru esire din indiviziune — Act dotal. — Participarea comostenitorilor la confecționarea actului. Caracterul juridic al acestei participări. — Opozibilitate — Prescripțiune. Suspendarea prescripțiunii. Inutilitatea invocării prescripțiunii. — Pespingere.

1. Participarea comostenitorilor la confecționarea unui act dotal prin care o parte își constituie dotă averea ce se cere a se împărți nu poate rămâne fără nici un efect juridic, întru cât s'a recunoscut prin acel act înzestrării calitatea de singură stăpână a averii cu care se înzestra, celelalte comostenitoare fiind de mai înainte înzestrate.

Că dacă juridicește această participare a surorilor înzestratei, când s'a confecționat actul dotal, cu drept cuvânt nu poate fi socotită ca o renunțare la succesiune, această participare nu poate fi privită fără nici o rațiune și deci nu trebuie exclusă de a produce un raport juridic între părți; că de asemenea dacă această participare nu poate fi o renunțare la succesiune, nimic și nici un principiu fundamental de drept credem că nu poate împiedica de a fi considerată ca un partaj voluntar, partajul care nefiind cerut prin anumite forme ad solemnitatem credem că el poate rezulta din ori-ce soi de act fie și mai incomplet însă suficient pentru a învedera intențiunea neîndoioasă a părților.

2. Chestiunea prescripțiunii și a suspendării unei prescripțiuni bazată pe act dotal considerat ca just titlu, nu mai are rațiune de a putea fi invocată, deținerea averii fiind sprijinită pe un titlu emanat de la comostenitori, iar nu dela un non domino.

S'au ascultat d-ii avocați Popovici din partea reclamantului și I. Brădescu-Voinesti și Polizu Dragomirescu pentru înlîmăți.

Judecata,

Asupra acțiunii civile de față:

Având în vedere că Constantin C. Georgescu din Cazaci a intentat acțiune de esire din indiviziune contra d-lui Petre C. Georgescu Olga C. Georgescu din București, contra d-lui Nicu C. Georgescu din Ocnele Mari, Alexandru C. Georgescu, Gheorghe C. Georgescu, Mariei Ch. Popescu, Mariei Pr. Brădescu și Olga I. Po-

pescu V-va, domiciliuți în comuna Cazaci satul Nucet pentru împărțirea averii rămasă pe urma defunctului lor părinte și banic Preotul I. Milea pentru pământul cu întinderea și vecinătățile prevăzute în acțiune;

Având în vedere că în dovedirea acțiunii reclamantul pe lângă actele prezentate în dovedirea calității sale de fiu legitim al Aniciei Constantin Georgescu și deci de nepot de fiică a inproprietăritului Preotul Ioan Milea i s'a mai recunoscut și de către părății această calitate și deci implicit calitatea de frate a părăților Petre C. Georgescu, Olga Constantin Georgescu, Maria Christache Popescu, Alexandru și Nicu Georgescu și de nepot al Olgei I. Popescu și vâr din frați a Mariei Preotu Brădescu;

Având în vedere că față de această recunoaștere părății, în apărare, au produs un act dotal al Olgei Preotul Ioniță, asiăzi Olga I. Popescu, autentificat de tribunalul Dâmbovița la No. 5275 din 22 Noembrie 1888, prin care Olga I. Popescu își constituia ca dotă averea ce face obiectul litigiului de față, declarând astăzi în instanță că d-sa singură e posesoare de fapt a întregii averi, ambele surori ale sale fiind de mai înainte înzestrate;

Având în vedere că odată cu prezentarea actului dotal părății au invocat ca mijloc de apărare faptul că, întrucât în actul dotal a luat parte și cele două surori ale sale și anume Anica Costache Georgescu și Eufimia Preotu Brădescu, semnând acest act prin care Olga I. Popescu își constituia dotă întreaga avere ce azi se cere a se împărți, a recunoscut pe Olga I. Popescu ca singură moștenitoare în drept a acestei averi, celelalte două surori fiind de mai înainte înzestrate;

Având în vedere că reclamantul susține că atât Anica Costache Georgescu, cât și Eufimia Preotul Brădescu nerenunțând prin formele stabilite de lege la succesiunea la lui lor, ele nu pot fi considerate ca decăzute din dreptul de a-și putea valorifica dreptul la succesiunea tatălui lor preotul Ioniță Milea numai prin faptul că a luat parte la autentificarea actului dotal;

Considerând că, față de actul prezentat și față de susținerile ambelor părți, destinația ce rămâne a se discuta e destinația de a se vedea care e puterea juridică și ce anume raporturi de drept a putut crea un asemenea act prin care ambele surori, Anica Costache Georgescu și Eufimia Preotul Brădescu, iau parte alături de sora sa Olga I. Popescu în momentul când aceasta își constituie dotă.

Considerând că, pentru a se putea cunoaște motivul și rațiunea acestei participări a părăților în actul dotal e necesar a se examina copinsul actului dotal;

Având în vedere că din examinarea actului dotal rezultă că Olga Preotul Ioniță cu titlu de unică moștenitoare a defunctului său părinte Preotul Ioniță și-a constituit ca dotă averea mobilă și imobilă în valoare de 16 50 lei adoptând regimul dotal;

Considerând că prin cuvintele de unică moștenitoare cu care Olga Preotul Ioniță se intitula în actul dotal, nu se poate înțelege aceste cuvinte decât în sensul de a concretiza și mai bine faptul că surorile sale fiind înzestrate, asupra averii ce formează actul de dotă ea singură rămăse stăpână, iar nicidecum că prin aceste cuvinte ar fi căutat să treacă de singura fiică a autorului preotul Ion Milea.

Considerând că tocmai pentru aceiași rațiune nu se poate presupune că cele două surori au luat parte la confecționarea actului în mod cu totul inconștient, ci tocmai prezența lor trebuie interpretată ca o rațiune mai mult de siguranță pentru garantarea drepturilor înzestrătoare, în acest act unde, pentru scopul singular al validității actului dotal, prezența lor nu era de loc necesară;

Că, deci, tocmai prin prezența celor două surori, Olga Preotul Ioniță e presumată a fi voit să întărească și mai mult credința viitorului soț asupra exclusiviei proprietății a averii ce aducea ca zestre;

Că, dacă juridicește această participare a surorilor

sale încă din anul 1888 când s'a confecționat actul dotal, cu drept cuvânt nu poate fi socotită ca o renunțare la succesiune, această participare însă nu poate fi privită fără nici o rațiune și deci nu trebuie exclusă de a produce un raport juridic între părți; că da ă această participare nu poate fi o renunțare la succesiune, nimic și nici un principiu de drept credem că nu poate împiedica de a fi considerată ca un partagiu voluntar, partagiu care nefiind cerut prin anumite forme «ad solemnitatem», credem că el poate rezulta din orice soiul de act fie și mai incomplet, însă suficient pentru a învedera intențiunea neîndoiasă a părților;

Că deci în speță, Anica Constantin Georgescu și Eufemia Preotul Brădescu, semnând sus zisul act dotal, ele urmează a fi presupuse a conștiați și mai mult prin semnătura lor dreptul exclusiv al surorii sale și deci partajul lor succesoral, iar actul dotal astfel cum se prezintă astăzi în tot cazul a fi considerat ca un titlu a căruia putere juridică s'ă înălture cererea reclamanților pentru împărțirea averii;

Având în vedere că reclamantul în subsidiar a susținut că dacă actul dotal prezentat, judecata îl va considera ca un just titlu care poate conduce la prescripțiunea achizitivă de 10 ani atunci această prescripțiune s'ă fie considerată ca suspendată întrucât în anul 1893 prin moartea soțului O'gei Popescu cum și prin minoritatea noia dintre moștenitorii anume a lui Alex C. Georgescu care de abia la 1913 a devenit major, prescripțiunea a fost suspendată și deci alipirea termenului

de posesiune la justul titlu e inoperant pentru a se invoca prescripțiunea;

Având în vedere că mai înainte de a se cerceta dovezile ce reclamantul le ar putea produce pentru a dovedi suspendarea prescripțiunii, e necesar a se examina cestiunea dacă acest-mijloc de apărare bazat pe prescripție are rațiune de a mai fi discutat față de considerarea actului prezentat ca un act de partaj voluntar; Considerând că este de principiu că prescripțiunea are de scop ca prin trecerea anumită de timp să acopere sau mai bine zis să înălturească o situațiune de drept care prin singurul act considerat ca just titlu, nu ar fi suficient pentru a putea achiziționa proprietatea unui subiect de drepturi, că această prescripțiune nu s'ar putea concepe de cât atunci când obiectul actului și al posesiunii s'ar deține de la un «non domino»;

Că prescripțiunea în speță numai poate avea rațiunea de a fi discutat actul dotal prin care s'ă stabilit și partajul voluntar al părților, emanând de la însăși comostenitori;

Că, prin acel act cu caracter irevocabil determinându-se dreptul păratei Olga I. Popescu, ea nu mai are nevoie de a-și sprijini dreptul său pe baza unei prescripțiuni achizitive ci pe singura putere juridică a însăși actului prezentat;

Că deci față de actul prezentat, acțiunea reclamantului cătă a fi privită ca nefondată și a fi respinsă ca atare; Văzând și dispozițiunile art. 1169 și 727 codul civil; Pentru toate aceste motive Judecata respinge, etc. Judecător (s) Nicolae N. Păncu

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASATIE S.-UNITE

Recurentul Ministerul finanțelor prin d-l avocat C. Marinescu. Intimata Elena V. Neagoe ș. a. lipsă.

Revizuire.— **Timbru și înregistrare.** — **Dacă în această materie există calea extraordinară de revizuire.**— **Art. 67, 70 și 79 din l. timbrului.**

Art. 67, 70 și 79 din legea timbrului, arătând căile pe cari se pot ataca fie deciziunile administrațiunii superioare, fie procesele verbale de constatarea contravențională, și între acele căi neexistând și calea extraordinară a revizuirii, de aci rezultă că în asemenea materie nu există dreptul de revizuire, întrucât asemenea cale neexistând în lege, ea nu se mai poate introduce prin interpretare. (*Cas. s. unite, decizia No. 3 din 14 Febr. 1913, prin care se casează fără trimitere sentința Trib. Patna s. II No. 67/912*).

CASATIE S. I

Recurentul Marin Țațușanu prin d-l avocat Niculescu Davăz. Intimatal C. I. Danabasi ș. a., prin d-l avocat G. Bădescu.

Autoritate de lucru judecat. — **Hotărâri obținute cu fraudă la dispozițiunile legilor rurale de împroprietărire.** — **Dacă asemenea ho-**

tărâri pot fi opuse ca autoritate de lucru judecat.

I. În materia specială a legilor de împroprietărire, hotărârea ce se pretinde a fi obținută cu fraudă dispozițiilor din acele legi, nu poate fi opusă ca autoritate de lucru judecat în acțiunea prin care se cere anularea ei pe motiv de fraudă la legile rurale, de oarece, sancțiunea nulității este formal prevăzută în acele legi pentru fraudă ce s'ar comite la prohibițiunile ce coind, și ar fi în contra scopului ce a urmărit legiuitorul într'un interes de ordin public, economic și social, dacă hotărârile n'ar putea fi anulate când sunt obținute de parte prin fraudă legii rurale pentru că s'ar opune autoritatea lucrului judecat. (*Cas. s. I, decizia No. 35 din 15 Ianuarie 1913, prin care se casează sentința No. 363/912 a Trib. Ilfov s. III*).

Reclamantul N. C. Firculescu a cerut strămătarea procesului de interdicție.

Intimata Lița Păspure prin d-l avocat I. N. Niculescu.

Nulități.— **Nulitate care rezultă din lipsa de capacitate a femeii măritate.** — **De cine se poate invoca asemenea nulitate.**

Mandat.— **Mandat dat de o persoană capabilă unei femei mărite neautorizate.** — **Validitatea lui față de mandant.**

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare. Redacția

2. 1) Nulitatea care rezultă din lipsa de capacitate a

femeii măritată este relativă, și nu se poate invoca decât de femeie sau de reprezentanții ei.

2) Dacă mandatul* dat de o persoană capabilă unui incapabil nu obligă pe mandatar, obligă însă pe mandant atât față de mandatar cât și față de terții cu care a tratat mandatarul în virtutea aceluși mandat;

Prin urmare, mandatul dat de o persoană capabilă unei femei măritată chiar neautorizată, pentru a o reprezenta în justiție, fiind valabil față de mandant, partea adversă nu se poate prevala de lipsa de autorizare pentru a susține că mandatul nu este bine reprezentat. (Cas. s. I, decizia No. 90 din 29 Ianuarie 1913, prin care se declară că partea întîmătată este bine reprezentată înaintea Curții prin avocatul său).

CASAȚIE S. II

Recurentul Virgil N. Ionescu prin d-nii avocați Emil Pantazi și Al. Ionescu.

Intimatul Toma Dobrescu ș. a., prin d-nii avocați B. Cernea, Gr. Cernescu și Polizu-Micșunești.

***Poprire.**—**Inființarea ei odată cu intentarea acțiunii, fără cauțiune când este act scris.**—**Ce se înțelege prin act scris.**—**Contract de asociațiune din care nu rezultă creanța pretinsă.**—**Depunerea cauțiunii de la început, în momentul cererii de poprire.**—**Dacă în apel se pot invoca noi cauze de nulitatea popririi.**—**Soluție afirmativă.**—**Art. 455 și 327 pr. civ.**

1. a) Debitorul sau terțul poprit pot invoca, cu ocazia validării, orice mijloace sau cauze de nulitate a popririi tinzând la desființarea ei, chiar peatru prima oară în instanța de apel, fără a li se putea opune art. 327 pr. civilă, care nepermițând a se face în apel nici o cerere nouă sau schimba cauza ori obiectul pricinii, a avut în vedere acțiunile propriu zise tinzând la o condamnățiune, iar nu și actele de procedură, cum este poprirea.

b) Pentru a se putea inființa o poprire fără cauțiune, odată cu intentarea unei acțiuni, trebuie ca creditorul să poseadă un act scris care să constate creanța sa sau cel puțin să aibă aparența unei creanțe.

Astfel, când instanța de fond constată că din contractul de asociație pe care reclamantul își întemeiază acțiunea principală, nu rezultă creanța pretinsă, pentru ca astfel acest act să fie considerat ca un act scris în sensul art. 455, al. a, pr. civ., cu drept cuvânt instanța de fond desființează poprirea, dacă dela început și odată cu cererea p-ntru inființarea ei, nu s'a depus o cauțiune de jumătate din valoarea reclamată, potrivit art. 455, al. b, pr. civilă, neputându-se acorda un termen de către instanța de validare pentru depunerea cauțiunii. (Cas. s. II, decizia civilă No. 281 din 12 Decembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra decisisiei Curței apel București, s. IV-a, No. 33/912).

Recurentul C. Bogdan Popescu, prin d-l avocat C. V. Obedeanu. Intimatul Bogdan Popescu prin d-l avocat Em. Pantazi.

Sechestrul asigurător.—**Inființarea lui odată cu intentarea acțiunii, fără cauțiune, când este act scris.**—**Dacă pe această cale se poate discuta forța probată a actului scris.**—**Soluție negativă.**—**Art. 613. procedura civilă.**

2. Odată cu intentarea acțiunii, creditorul poate cere potrivit art. 613 pr. civ. și inființarea unui sechestrul asigurător, fără cauțiune, când are o creanță constatată printr'un act scris, fiind indiferent dacă titlul de creanță este scris în întregime de debitor sau numai subscris de dânsul fără «bun și aprobat» întrucât forța probată a actului nu se poate judeca pe calea sechestrului asigurător, fără a prejudeca soluțiunea fondului procesului deja intentat. (Cas. s. II, decizia civilă 283 din 14 Decembrie 1912, prin care s'a casat decizia C. d. Apel Galați s. I, No. 128/912).

Recurentul N. Blumenfeld prin d-l avocat Octav Sorescu. Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Hotărâre.—**Materie corecțională.**—**Inserarea textului aplicat de art. 191 pr. penală.**

Tănuire.—**Delict special.**—**Răspunderea solidară cu autorul furtului, numai pentru valoarea obiectelor tănuite.**—**Art. 53 c. penal.**

3. a) Prescripțiunile art. 191 pr. pen., de a se insera în hotărâre textul legii aplicat, însemnează că are a se insera numai partea din text ce se aplică inculpatului, iar nu și aceia ce nu i se aplică, adică întreg articolul din lege.

b) Când instanța de apel argumentează numai că pedeapsa dată de prima instanță este prea mare în raport cu faptul comis și o reduce în limitele prevăzute de lege, nu se poate susține că prin aceasta s'an recunoscut circumstanțe ușurătoare în favoarea inculpatului.

c) Tănuirea fiind un delict special, tănuitorul nu poate fi declarat răspunzător solidar pentru întreg prejudiciul cauzat printr'un fapt de furt săvârșit de alții, ci el are a răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin propriul său fapt de tănuire. (Cas. s. II, decizia penală 3064 din 23 Noembrie 1912, prin care s'a casat sentința trib. Ilfov s. I, No. 617/912).

NOTA.—Asupra ultimului punct, a se vedea în acelaș sens :

Cas. s. II, decizia 1386 din 28 Mai 1912, în Curierul Judiciar No. 66 din 1912 și Cas. s. II, decizia 1501 din 5 Iunie 1912, (motivul III), în Curierul Judiciar, No. 73 din 1912. **R. B.**

Recurentul Nae Stoianescu zis Nae Stoian, zis Coteș prin d-l avocat R. D. Rosetti.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Jurați.—**Lista juraților.**—**Comunicarea ei**

acuzatului în ajunul judecății.—Art. 284 și 237 din procedura penală.

4. Lista juraților se comunică acuzatului în ajunul zilei de judecată, potrivit art. 284 pr. penală în modul prevăzut la art. 237. Nu se poate deduce un alt termen de notificarea listei, din art. 238 pr. pen., care se referă la strămutarea acuzatului la casa de opreală a Curței juraților, prescriind că ea se va face în 24 de ore după darea copiilor deciziei Camerei de acuzare și a actului de acuzare în mâna acuzatului. (*Cas. II dec. penală No. 3190 din 23 Noembrie 1912 prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curței cu Jurați din Ilfov No. 58/912*).

Recurentul Preot St. Băileșteanu, lipsă.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Delictul de rupere de sigilii.—Achitarea datoriei în urmă.—Existența delictului.

5. Existența elementelor constitutive ale unui delict trebuie a fi cercetată în momentul comiterii delictului, așa că dacă mai târziu unul din elemente dispăre, delictul nu poate fi apărat de răspundere, delictul fiind consumat în momentul comiterii lui.

Astfel, delictul nu poate fi apărat de faptul ruperii de sigilii, pe motiv că în urmă a achitat suma pentru care se aplicase sechestrul, prejudiciul existând în momentul comiterii delictului. (*Cas. s. II decizia penală No. 3137 din 30 Noembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curței de Apel Craiova s. I No. 400/912*).

CASAȚIE S. III

Recurentul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.
Intimata Maria C. Miteșcu, a. prin d-l avocat N. Miteșcu.

Taxe succesoriale.—Imobil.—Stabilirea venitului.—Roturile în vigoare.—Inlăturarea roturilor viitoare.—Art. 64 lit. f l. timbrului.

1. Pentru stabilirea taxelor succesoriale, valoarea imobilelor nu poate fi în nici un caz inferioară venitului după roturi înmulțit cu 20. Prin urmare tribunalul nu violează această dispozițiune a legii timbrului, când recunoaște în principiu că valoarea imobilelor poate fi superioară acelei din roturi, însă motivează că nu i s'a dovedit că valoarea ar fi superioară roturilor, inlăturând cererea fiscului de a se fixa valoarea după viitoarele roturi întocmite pentru periodul următor, și ținând seamă de venitul arătat prin roturile în vigoare la momentul deschiderii succesiunii. (*Cas. III decizia No. 516 din 5 Decembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței No. 369/912 a trib. Dolj s. II*).

Recurentul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.
Intimatul d-r N. Popescu prin d-l avocat V. Alexandrescu.

Contribuții directe.—Perceperea lor.—Dovada plății.—Chitanță din registrul cu matecă.—Art. 6 legea pentru urmărire.

2. După art. 6 din legea de urmărire, perceperea dărilor se face în temeiul unui titlu sau rol și în schimbul unei chitanțe liberată din registrul cu matecă, care singură descarcă pe contribuabil sau pe debitor de datorita sa. Violează dar această dispoziție a legii și săvârșește un exces de putere tribunalul, când apără pe cineva de plata contribuțiunii pentru care este urmărit, fără prezentarea chitanței cerută de lege, ci pe motivul că fiscul a recunoscut în instanță prin reprezentantul său că în rolurile percepției se găsește făcută operațiunea că contribuabilul a achitat acea sumă, fără însă să ție în seamă declarația reprezentantului fiscului că acea operațiune e făcută din eroare. (*Cas. s. III, decizia 532 din 14 Decembrie 1912, prin care s'a casat sentința trib. Vlașca No. 193/912*).

Recurentul D-bru Păncă prin d-l avocat Chiriacescu.
Intimatul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.

Licențe.—Contravenție.—Vânzare de băuturi spirtoase fără a poseda brevet.—Fapt izolat.—Existența contravențiunii.—Art. 1 și 20 legea licențelor.

3. Din dispozițiunile art. 1 și 20 din legea licențelor, rezultă în mod neîndoios că legiuitorul nu a permis vânzarea băuturilor spirtoase, nici chiar în mod accidental sau izolat, de cât sub condițiunea ca mai întâi să se obție un brevet din partea Ministerului de finanțe.

Așa dar, simpla abateră dela aceste dispozițiuni prohibitive ale legii licențelor, constituie contravenția pedepsită de art. 20, fără a fi trebuință ca vânzarea de băuturi spirtoase să se facă în mod obicinuit, intru cât legea nu cere o asemenea condiție pentru existența contravențiunii. (*Cas. s. III, decizia 14 din 14 Ianuarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței trib. Botoșani No. 301/912*).

Ecouri dela examenele de drept

III

— Ce se înțelege prin *res sanctae*?

— Obiceiurile religioase!

Rugăm stăruitor pe onorații noștri abonați din provincie ca abonamentele datorite să le achite numai prin mandat postal direct la Redacția ziarului *Curierul Judiciar*, pe numele d-lui Codreanu, proprietar ziarului, singurul în drept a face încasările, iar cei din capitală să plătească ca și până acum vechiului nostru focasator Tudoroiu sau ajutorului său C. Petculescu.